

GEMEENTERAADSVERKIEZING 2026

Stappenplan voor het gebruik van OSV2020-U

Het **programma OSV2020 Uitslagvaststelling (OSV2020-U)** is bedoeld voor het gemeentelijk stembureau en het centraal stembureau, ter ondersteuning van het optellen van de stembureautotalen. OSV2020-U maakt de benodigde processen-verbaal, documenten en bestanden aan. In dit stappenplan staat een kort overzicht van de basisfuncties van het programma.

! **Belangrijk:** OSV2020-U mag niet gebruikt worden op een computer die is aangesloten op internet of een ander netwerk. Het programma sluit automatisch af op het moment dat er een verbinding geconstateerd is. Zie hiervoor de aansluit- en gebruiksvoorschriften.

Verder is er een strikte functiescheiding tussen de verschillende gebruikersrollen.

- **Beheerder:** de enige die gebruikersaccounts kan aanmaken en de verkiezings- en stembureaugegevens kan instellen.
- **Verkiezingsleider:** controleert de verkiezings- en stembureaugegevens en neemt beslissingen bij ongelijke steminvoer. Kan geen uitslagen invoeren.
- **Invoerders:** voeren uitslagen in.

Deze strikte functiescheiding zorgt ervoor dat er meerdere personen nodig zijn voor een actie. Een uitgebreid overzicht van de rechten van de verschillende gebruikersrollen staat in de handleiding.

Overzicht bestanden en hashcodes

Tijdens het gebruik van OSV2020-U up- en downloaden verkiezingsleiders en beheerders meerdere bestanden en controleren zij hashcodes. In deze tabel zie je een overzicht van deze bestanden en hashcodes en waar je deze kunt vinden.

Voor het overzicht van welke gegevens en bestanden in het overdrachtsplatform geupload moeten worden, verwijzen we naar [Instructie gebruik Overdrachtsplatform](#).

GSB of CSB?	Stap in het proces	Bestandsnaam	Waar vind je het bestand?	Waar vind je de in te voeren hashcode?
GSB	Importeren verkiezingsdefinitie	Verkiezingsdefinitie_GR2026_GEMEENTE.eml.xml	OSV2020-KS	Verkiezingsdefinitie_GR2026_GEMEENTE.zip gegenereerd door OSV2020-KS
GSB	Importeren kandidatenlijst	Kandidatenlijsten_GR2026_GEMEENTE.eml.xml	OSV2020-KS	OSV_3-7_publicatie_kandidatenlijsten.pdf gegenereerd door OSV2020-KS
GSB	Importeren stembureaulijst	Geen vast format	Verschildt per gemeente	n.v.t
GSB	Exporteren stembureaulijst	osv2020-u-exporteren_stemgebieden-gemeenteraad_GEMEENTE_2026-eml_110b_stembureaus-2026xxxx-xxxxxx.zip	OSV2020-U GSB	n.v.t.
GSB	Uploaden publieke sleutel	public-key-osv2020-gr2026_GEMEENTE-gemeente-GEMEENTE.crt	OSV2020-U GSB	n.v.t.
GSB	Publiceren tellingsoverzicht	osv4-3_telling_gr2026_GEMEENTE.csv	OSV2020-U GSB	n.v.t.
GSB	Uitslag	definitieve-documenten_gr2026_GEMEENTE_gemeente_GEMEENTE-2026xxxx-xxxxxx.zip correctie_gr2026_GEMEENTE_gemeente_GEMEENTE-2026xxxx-xxxxxx.zip	OSV2020-U GSB OSV2020-U GSB	n.v.t n.v.t
CSB	Totaallijst	Totaallijsten_GR2026_GEMEENTE.eml.xml	OSV2020-KS	Proces-verbaal I4 (Proces-verbaal over geldigheid en nummering kandidatenlijsten) Model_I-4.pdf
CSB	Importeren publieke sleutel	public-key-osv2020-gr2026_GEMEENTE-gemeente-GEMEENTE.crt	OSV2020-U GSB	n.v.t.

GSB of CSB?	Stap in het proces	Bestandsnaam	Waar vind je het bestand?	Waar vind je de in te voeren hashcode?
CSB	Importeren steminvoer	Telling_GR2026_GEMEENTE.zip	OSV2020-U GSB	Na31-1/Na31-2 of Na14-2
CSB	Exporteren uitslag	definitieve-documenten_ gr2026_GEMEENTE_gemeente_ GEMEENTE-2026xxxx-xxxxxx.zip	OSV2020-U CSB	n.v.t.
		vaststelling-uitslag_gr2026_ GEMEENTE_gemeente_ GEMEENTE-2026xxxx-xxxxxx.zip	OSV2020-U CSB	n.v.t.

1 Verwijder oude versie van OSV2020 van computer (voor installatie)

Voor elke verkiezing is er een nieuwe versie van OSV2020-U. Verwijder daarom 2 maanden voor de verkiezingen de huidige versie van OSV2020-U. Het op tijd verwijderen van de oude versie voorkomt verwarring over verschillende versies.

2 Controleer de datum en tijd van de computer (voor installatie)

De computer is niet verbonden met internet. De datum en tijd worden dus niet automatisch gecontroleerd of aangepast. Controleer daarom de datum en tijd van de computer voordat je begint met de installatie. Pas de datum en tijd aan als dat nodig is.

Dit is belangrijk omdat deze datum en tijd in de documenten staat.

3 Vaststellen authenticiteit (voor installatie)

Controleer de authenticiteit van het installatiebestand. Je hebt dit gedownload van het overdrachtsplatform Uitwisseling.

4 Uitpakken zip-bestand

Pak het zip-bestand uit. Hierin staan de volgende bestanden:

- Installatiebestanden voor OSV2020-U
- Handleidingen voor de installatie en het gebruik van het programma (in de map handleidingen)

5 Installatie van de software

Installatie van de software gaat als volgt:

- Windows: start '**installer-windows.exe**'
- Linux: start '**installer-linux.sh**'

De Linux-installatie heeft een aantal standaard packages nodig. Installeer deze op Debian/Ubuntu via: **apt-get install libnss3-tools net-tools iputils-ping.**

In de Windows-verkenner zie je de bestandsextensies (.exe, .zip, .app) misschien niet.

Kies bij de installatie het juiste stembureauniveau: gemeentelijk stembureau of centraal stembureau.

Figuur 1. Keuze GSB- of CSB-module

 Belangrijk: Rond de installatie af door de installatiewizard te volgen. In het laatste scherm kan je op “Gereed” klikken. In de laatste stappen van de installatiewizard maak je de snelkoppelingen en de installatiebestanden aan.

Krijg je tijdens de installatie een ander poortnummer te zien dan het nummer dat je gebruikt? Pas het poortnummer dan aan. Is de pagina niet bereikbaar? Probeer het dan via <https://localhost/was-nl/> en <https://localhost:20023/was-nl/>. Er verschijnt in dat geval een waarschuwing over het certificaat.

Een uitgebreide uitleg over de installatie staat in de installatiehandleiding.

Gaat er iets mis bij de installatie en kan je het installatieproces niet afronden? Gebruik dan de ‘Uninstaller’ om het programma te verwijderen. Daarna kan je proberen het programma opnieuw te installeren.

Heb je problemen met de installatie? Neem dan contact op met het Informatiepunt Verkiezingen via de selfserviceportal.

6 Openen OSV2020-U

Open OSV2020-U in een browser. Tijdens de installatie gebeurt dit automatisch. Na installatie kan je de aangemaakte snelkoppeling gebruiken. Heb je geen snelkoppeling? Open de applicatie dan via:

Windows: <https://gsb-gr-u.osv2020.nl/was-nl>

Linux: <https://gsb-gr-u.osv2020.nl:20023>

7 Instellen hoofd-certificaat in browser

OSV2020-U gebruikt een zelf-ondertekend beveiligingscertificaat (self-signed certificate). Dit is voor de beveiliging/encryptie van de communicatie tussen de browser en applicatieserver. Installatie van dit certificaat gaat automatisch tijdens de installatie

van OSV2020-U. Het wordt geïnstalleerd voor de volgende browsers:

- Windows: Edge, Firefox en Chrome
- Linux: Firefox

Gebruik je een andere browser of benader je de webapplicatie vanaf een ander systeem? Dan krijg je een waarschuwing over de verbinding. Je kunt de waarschuwing negeren en het risico aanvaarden. Daarna verschijnt het OSV2020-U-aanmeldscherm. Je kan het beveiligingscertificaat ook importeren in de browser. Het certificaat staat in c:\Program Files\OSV2020-U_GR_CSB_HSB. Je krijgt dan geen waarschuwingen meer.

De volgende stappen gelden voor de rol beheerder

8 Start OSV2020-U

In OSV2020-U zijn er 4 rollen: “beheerder”, “verkiezings-leider”, “invoer” en “alleen lezen”. Bij de installatie is de rol “beheerder” ingesteld. Als beheerder kan je andere gebruikers toegang geven tot OSV2020-U.

- Log de eerste keer in met de gebruikersnaam “admin” en met het wachtwoord dat tijdens de installatie is ingesteld.
- Maak een nieuw wachtwoord aan.

Gebruikers aanmaken:

- Ga naar “Administratie” en dan naar “Gebruikersbeheer”.
- Klik op “Aanmaken Gebruiker”.
- Vul de gegevens in.

Je stelt een wachtwoord in voor een gebruiker. Bij de eerste keer inloggen moet dit wachtwoord worden gewijzigd.

Wij raden je aan om een 2^e beheerders account aan te maken als back-up. Indien je het wachtwoord voor het originele beheerders-account bent vergeten, gebruik je deze als back-up.

9

Importeren verkiezingsdefinitie en kandidatenlijsten (fase 1)

Je moet een verkiezingsdefinitie en de kandidatenlijsten uit OSV2020-KS importeren. Anders kan je OSV2020-U niet gebruiken. Je ontvangt deze documenten van het gemeentelijke CSB.

- Controleer de hashcode van de kandidatenlijsten. Deze ontvang je van het gemeentelijke CSB.

Is er nog geen verkiezing geïmporteerd? Dan kom je automatisch op het scherm waar een verkiezing kan worden ingelezen. Je komt hier ook via "Aanmaken verkiezing" > "Verkiezing".

Is er nog geen kandidatenlijst-bestand geïmporteerd? Dan kom je automatisch op het scherm waar het kandidatenlijsten-bestand kan worden ingelezen.

10

Uploaden publieke sleutel

Na het importeren van de kandidatenlijst, zie je automatisch het scherm voor het ophalen (downloaden) van de publieke sleutel. Je kunt ook hier ook komen via "Ophalen (downloaden) publieke sleutel" > "Verkiezing".

- Klik op "Ophalen (downloaden)" en download de publieke sleutel. Klik op "verder".
- Zet de publieke sleutel op een USB-stick
- Gebruik de USB-stick op een computer die verbinding heeft met internet.
- Upload het publieke-sleutelbestand op het overdrachtsplatform Uitwisseling.

De volledige werkwijze voor het overbrengen van de publieke sleutel staat in de instructie [Gebruik overdrachtsplatform](#) op de Toolkit.

11

Importeren en aanmaken stembureaus (fase 1)

Zijn er nog geen stembureaus geïmporteerd of aangemaakt? Dan kom je automatisch op het scherm waar de stembureaus worden ingelezen.

- Klik op "Selecteren (*.xml)" om het EML-bestand met de stembureaus te selecteren en in te lezen.
- Maak een los stembureau aan via "Aanmaken Stembureau" > "Verkiezing" of via het scherm "Tonen stemgebieden".
- Via "Tonen stemgebieden" zie je de stembureaus. Je kunt deze bewerken of verwijderen via het menu aan het begin van de regel.

Je bent niet meer verplicht om het aantal kiesgerechtigden per stembureau in te vullen, maar het kan wel. Wil je dit wel invullen? Zorg er dan voor dat de optelsom van de stembureaus gelijk is aan het aantal kiesgerechtigden in de hele gemeente.

Instellen keuze stemopname

Je moet bij de verkiezingsgegevens aangeven of er centrale- of decentrale stemopname plaatsvindt.

- Ga naar "Verkiezing" > "Bewerken verkiezingsdefinitie".
- Kies voor "Decentrale stemopname" of voor "Centrale stemopname".
- Klik op opslaan.

De volgende stappen gelden voor de rol verkiezingsleider

12 Fases verkiezingsproces

Voor het vaststellen van de uitslag doorloop je als verkiezingsleider een aantal stappen:

- Fase 1 'Instellen verkiezingsgegevens'
- Fase 2 'Invoeren stemmen'
- Fase 3 'Definitief maken & PV-gebiedsuitslag'

In het hoofdmenu "Verkiezingsproces" zie je de 3 verschillende fases. Per fase zijn er opties beschikbaar.

- Controleer de verkiezingsgegevens. Dit doe je via "Tonen stemgebieden", "Tonen partijen" en "Tonen kandidatenlijsten" onder het menu "Verkiezing". De kandidaten van een lijst zie je via "Tonen Kandidaten".
- Maak de lege modellen aan. Voor decentraal tellen: model N5 en model N 10-1. Voor centraal tellen: model N5, model N10-2 en de bijlage 2 van model Na 31-2.

Je kunt hier ook de keuze voor decentraal of centraal wijzigen. Door uit te loggen en vervolgens weer in te loggen is de wijziging in modellen en schermen zichtbaar.

- Ga nu naar de fase Invoer. Klik hiervoor op "Invoer".
- Bevestig met "Activeren steminvoerfase" dat alle stemgebieden (stembureaus) goed zijn ingevoerd.

Zijn er toch fouten? Dan kan een beheerder dit aanpassen.

13 Invoeren stemmen (fase 2 voor invoerders)

Fase 2 is actief. Als invoerder kan je nu stemmen invoeren. Klik op een stembureau en vul de aantallen in.

Toetscombinaties:

- Tab of enter: ga naar het volgende invoerveld
- Shift+tab of shift+enter: ga naar het vorige veld
- Spatiebalk: klap details uit.

Na het invoeren zijn er een aantal controles. Bijvoorbeeld kandidaat- en lijsttotalen. Zijn hier afwijkingen in? Dan krijg je een melding.

Doe je een tweede invoer? Dan kan je de melding krijgen: "Eerste en tweede steminvoer zijn niet identiek". Je hebt dan 2 mogelijkheden.

- Controleer je eigen invoer en kies daarna "Bevestigen steminvoer".
- Breng een wijziging aan via "Corrigeren steminvoer".

Heb je de steminvoer bevestigd? Dan verschijnen er rechtsboven 2 meldingen: een groene melding (dat de invoer is opgeslagen) en een oranje melding (dat de invoer is geblokkeerd omdat een ander persoon de tweede invoer moet invoeren, of dat de invoer is afgerond).

De volgende stap geldt enkel voor de rol invoer

14 Status invoeren stemmen (fase 2 voor verkiezingsleiders)

Zijn de stemmen ingevoerd? Dan kan je als verkiezingsleider de status van de invoer van de stembureaus inzien. Alle stembureautotalen moeten 2 keer ingevoerd worden door verschillende gebruikers. Dit borgt het vierogenprincipe. De verkiezingsleider kan zelf geen stemaantallen invoeren.

Statussen in OSV2020-U:

Indicator	Betekenis
Wit document met half ingevuld rondje	Geen invoer aanwezig
Groen document met half ingevuld rondje	Invoer aanwezig
Uitroepteken (in oranje of rood)	Waarschuwingen aanwezig
Groen document met vlag	Eerste en tweede invoer afgerond

De volgende stappen gelden alleen voor de rol verkiezingsleider

15 Invoercorrecties / verschillen (fase 2 voor verkiezingsleiders)

- **Steminvoer afgerond en incorrect.** Je kunt de steminvoer verwijderen. Dit doe je door onderaan te kiezen voor de optie "Verwijder steminvoer".
- **Eerste en tweede invoer afgerond en er zijn waarschuwingen.** Je kunt de invoer bekijken. Je hebt 3 opties: "Eerste invoer overnemen", "Tweede invoer overnemen" of "Verwijder eerste en tweede invoer". Kies je de laatste optie? Dan moet het stembureau de eerste en tweede steminvoer opnieuw invoeren.

16 Definitief maken & PV gebiedsuitslag (fase 3)

Zijn alle stembureautotalen 2 keer ingevoerd en zijn ook alle waarschuwingen opgelost? Dan kan fase 3 starten. Ga hiervoor naar "Verkiezingsproces" en klik op de blauwe knop "Definitief maken & PV-gebiedsuitslag".

Je komt nu in het scherm "Aanmaken bestanden na definitief maken". Je kunt hier ook komen via het "Documenten"-menu.

- Klik op "Aanmaken". Dit maakt pdf- en odt-bestanden aan van de tellingen. Voor decentraal tellen zijn dit: EML 510b, osv4-3_telling CSV-bestand en de Na 31-1. Voor centraal tellen: Na31-2.
- De documenten staan bij "Tonen documenten-overzicht" onder "Documenten".

Nadat je Model Na 31-1 / Na 31-2 hebt geprint, kan je starten met het controleprotocol. Als dit succesvol is afgerond, kan je door naar de volgende stap.

17 Documenten

Onder het menu 'Documenten' zit de optie 'Tonen documentoverzicht'. Hier vind je de door OSV2020-U aangemaakte documenten, zoals procesverbaalmodel Na 31-1/ Na 31-2.

18 Digitale overdracht bestanden

Upload het zip-bestand met de digitale telling uit OSV2020-U op overdrachtsplatform Teluitslagen. Meer informatie hierover staat in de [instructie Gebruik overdrachtsplatform](#). Het centraal stembureau kan het tellingsbestand via dit platform downloaden.

! **Let op:** GSB en CSB dienen bestanden met elkaar uit te wisselen. Deze uitwisseling mag buiten het overdrachtsplatform om plaatsvinden. Voor zowel het GSB als het CSB blijft de wettelijke verplichting bestaan om de bestanden met de Kiesraad te delen op het overdrachtsplatform.

19 Publiceren website N 10, Na 31-1 of Na 31-2 en CSV-bestand

Als gemeente moet je een aantal documenten (N 10, Na 31-1, Na 31-2) en het CSV-bestand met het tellings-overzicht publiceren op je website.

- Kies "Exporteren resultaat" onder "Resultaten" om het CSV-bestand aan te maken.
- Kies daarna voor "OSV 4-3 Tellingsoverzicht (CSV)".
- Kies direct voor 'Opslaan als...' en klik op opslaan.

Open het bestand dus niet eerst in Excel of LibreOffice. En sla het niet op vanuit die programma's. Deze programma's kunnen bij het openen van CSV-bestanden namelijk wijzigingen aanbrengen. Het bestand krijgt daardoor een andere bestandsindeling.

! **Let op:** heeft een stembureau de uitslag gecorrigeerd (bij decentraal tellen)? Of is de uitslag van het gemeentelijk stembureau gecorrigeerd (bij decentraal en centraal tellen)? Dan moet je de corrigenda ook op de website publiceren.

20 Archiveren en vernietigen

! **Let op:** soms moet het GSB bijeenkomen voor een tweede zitting en zijn er correcties naar aanleiding van onderzoek. Houd de OSV2020-installatie dus beschikbaar tot je zeker weet dat de uitslag niet kan wijzigen.

Na het definitief maken van de tellingen en het aanmaken van de documenten moeten er nog een paar dingen gebeuren. Kopieer voor de archivering alle bestanden naar een veilige omgeving. Daarbij horen in ieder geval:

- Documenten en bestanden die zijn aangemaakt met OSV2020-U.
- Map met de logbestanden. Deze staat onder "C:\ProgramData\OSV2020-U\GR-GSB-20260318\logs". Tenzij de locatie tijdens de installatie is veranderd.

Je moet OSV2020-U tot 3 maanden na de benoeming van de (nieuwe) leden van het vertegenwoordigend orgaan bewaren. Het gaat hier om bijvoorbeeld de benoeming van gemeenteraadleden na de gemeenteraadsverkiezing. Na deze 3 maanden mag je de bestanden vernietigen.

Aanvulling voor het centraal stembureau

Het **Programma OSV2020 Uitslagvaststelling (OSV2020-U)** wordt gebruikt door het centraal stembureau (CSB). Met OSV2020-U maak je de benodigde documenten en bestanden aan voor de vaststelling van de uitslag. De stappen voor de installatie en het instellen van gebruikers zijn hetzelfde als voor het gemeentelijk stembureau.

Het is belangrijk dat je tijdens de installatie kiest voor het niveau 'Centraal stembureau'.

De volgende stappen gelden voor de rol beheerder

De stappen zijn hetzelfde als voor het gemeentelijk stembureau:

- Start OSV2020-U (stap 8).
- Importeer verkiezingsdefinitie en totaallijsten (stap 9).

1 Importeren publieke sleutel

Maakt het centraal stembureau voor de eerste invoer van de gemeentelijk stembureau uitslag gebruik van het digitale tellingbestand? Dan moet je de publieke sleutel van het gemeentelijk stembureau van tevoren importeren. De publieke sleutel van het gemeentelijk stembureau is voor het centraal stembureau beschikbaar via het overdrachtsplatform Uitwisseling. Na het downloaden van de publieke sleutel moet je die importeren.

- Ga naar menuoptie "Tonen stemgebieden" onder "verkiezing".
- Kies voor "Importeren publieke sleutel" via het menu aan het begin van de regel voor de gemeentenaam.
- Kies in het scherm "Importeren publieke sleutel" voor "Bestand met publieke sleutel".
- Selecteer het sleutelbestand van het GSB.
- Klik op de knop "Importeren" onder aan het overzicht.

De volgende stappen gelden voor de rol verkiezingsleider

2 Fases verkiezingsproces

Voor het vaststellen van de kieskringuitslag doorloop je als verkiezingsleider een aantal stappen:

- Fase 1 'Instellen verkiezingsgegevens'
- Fase 2 'Invoeren stemmen'
- Fase 3 'Definitief maken & PV gebiedsuitslag'

In het hoofdmenu "Verkiezingsproces" zie je de 5 verschillende fases. Per fase zijn opties beschikbaar.

- Controleer de verkiezingsgegevens. Dit doe je via “Tonen stemgebieden”, “Tonen partijen” en “Tonen kandidatenlijsten” onder het menu “Verkiezing”.
- Ga naar de fase “Invoer”. Klik hiervoor op “Invoer”.
- Bevestig met “Activeren steminvoer fase” dat het stemgebied goed is ingevoerd.

Zijn er toch fouten? Dan moet een beheerder dit aanpassen.

3

Status invoeren stemmen/ importeren (fase 2 voor verkiezingsleiders)

Zijn de stemmen ingevoerd? Dan kan je als verkiezingsleider de invoer van de gemeente inzien. Het gemeentetotaal moet 2 keer worden ingevoerd. Gaat het om een digitale overdracht? Dan moet je de publieke sleutel en het tellingbestand van het GSB krijgen. De eerste invoer kan plaatsvinden door het tellingsbestand te importeren. Is er geen (geldig) tellingbestand van het gemeentelijk stembureau? Dan moeten 2 verschillende gebruikers de gemeentelijk stembureau uitslag met de hand invoeren om het vierogenprincipe te borgen. De verkiezingsleider kan zelf geen stemaantallen invoeren.

Statussen in OSV2020-U:

Indicator	Betekenis
Wit document met half ingevuld rondje	Geen invoer aanwezig
Groen document met half ingevuld rondje	Invoer aanwezig
Uitroepteken (in oranje of rood)	Waarschuwingen aanwezig
Groen document met vlag	Eerste en tweede invoer afgerond

Importeren gemeente-tellingbestand (EML-510b)

Je moet het tellingbestand van de gemeente importeren als eerste invoer. Dit kan als er nog geen

(handmatige) invoer van de gemeente is. Download het digitale tellingbestand via het platform “Teluitslagen” of draag dit bestand over vanuit de GSB-installatie van OSV2020-U.

- Open “Importeren steminvoer” onder “Steminvoer”.
- Selecteer het tellingbestand (bestandnaam: “Telling_GR2026_gemeente...zip”).
- Controleer de hashcode
- Vul de gevraagde hashcode-onderdelen in ter bevestiging.

Je vindt de hashcode in de voettekst van het procesverbaal van de gemeente (Na 31-1 of Na 31-2).

De volgende stap geldt alleen voor de rol invoerder

4

Invoer stemmen (fase 2 voor invoerders)

Fase 2 is actief. Als invoerder kan je nu stemmen invoeren. Klik op een gemeente en vul de aantallen in.

Toetscombinaties:

- Tab of Enter: ga naar het volgende invoerveld
- Shift+tab of Shift+enter: ga naar het vorige veld
- Spatiebalk: klap details uit

Na het invoeren zijn er een aantal controles. Bijvoorbeeld kandidaat- en lijsttotalen. Zijn hier afwijkingen in, dan krijg je een melding en kan je deze corrigeren.

Doe je een tweede invoer? Dan kan je de melding krijgen: “Eerste en tweede steminvoer zijn niet identiek”. Je hebt dan 2 mogelijkheden:

- Controleer de invoer en kies daarna voor “Bevestigen steminvoer”.
- Breng een wijziging aan via “Corrigeren steminvoer”.

Heb je de steminvoer bevestigd? Dan verschijnen er 2 meldingen: een groene melding (dat de invoer is opgeslagen) en een oranje melding (dat de invoer is geblokkeerd, omdat een ander persoon de tweede invoer moet invoeren, of dat de invoer is afgerond).

De volgende stappen gelden alleen voor de rol verkiezingsleider

5 Invoercorrecties / verschillen (fase 2 voor verkiezingsleiders)

- **Steminvoer incorrect.** Je kunt de steminvoer verwijderen. Dit doe je door onderaan voor de optie "Verwijder steminvoer" te kiezen.
- **Eerste en tweede invoer zijn afgerond en er zijn waarschuwingen.** Je kunt de invoer bekijken. Je hebt 3 opties: "Eerste invoer overnemen", "Tweede invoer overnemen" of "Verwijder eerste en tweede invoer". Kies je de laatste optie? Dan moet de gemeente de eerste en tweede steminvoer opnieuw invoeren.

6 Definitief maken & PV-gebiedsuitslag (fase 3)

Zijn alle gemeentetotalen 2 keer ingevoerd en zijn ook alle waarschuwingen opgelost? Dan kan fase 3 starten. Ga hiervoor naar "Verkiezingsproces" en klik op de blauwe knop "Definitief maken & PV-gebiedsuitslag".

Je komt nu in het scherm "Aanmaken bestanden na definitief maken". Je kunt hier ook komen via het "Documenten"-menu.

- Klik op "Aanmaken". Dit maakt bestanden aan van de Totaaltelling (EML 510d) en het osv4-3 tellings csv bestand.
- De documenten staan bij "Tonen documenten-overzicht" onder "Documenten".

7 Uitvoeren zetelberekening (fase 4)

Na het definitief maken kan de zetelberekening worden uitgevoerd. Ga hiervoor naar "Verkiezingsproces" en klik op de blauwe knop "Uitvoeren zetelberekening"

- **Overleden kandidaat.** Indien een kandidaat tussen het aanmaken van de kandidatenlijsten en de

verkiezing is overleden, dient de overleden kandidaat als zodanig te worden gemarkeerd. Klik hiervoor op "Markeren overleden kandidaat"

- **Zetelberekening afronden.** Nadat je op "zetelberekening afronden" hebt geklikt bestaat de mogelijkheid dat er een loting noodzakelijk is.

8 Vaststellen einduitslag (fase 5)

Na het uitvoeren van de zetelberekening kan de einduitslag worden vastgesteld. Ga hiervoor naar "Verkiezingsproces" en klik op de blauwe knop "Vaststellen einduitslag (P22)" en vul hierin de benodigde data in voor het proces-verbaalmodel P22 en de geloofs- en benoemingsbrieven.

Klik op "Aanmaken" om de documenten aan te maken.

9 Documenten

Onder het menu 'Documenten' zit de optie 'Tonen documentoverzicht'. Hier vind je de door OSV2020-U aangemaakte documenten, zoals proces-verbaalmodel P 22-2. Hier staat ook het EML-bestand met de kieskringuitslag.

10 Digitale overdracht bestanden naar de Kiesraad

- **Teluitslagen CSB**
? Upload het bestand **definitieve-documenten_gr2026_gemeente_XX-jjjmmdd-hhmmss.zip** naar het overdrachtsplatform Teluitslagen.

 Let op: Pak dit definitieve uitslagbestand niet eerst uit, maar upload direct op het platform Teluitslagen. Het .zip bestand bevat onder andere de EML 510d (totaaltelling).

- **Uitslag / resultaat CSB**
? Let op dat het juiste bestand geüpload wordt. Dit bestand heeft de volgende bestandsnaam: **Resultaat_GR2026_XX.zip**

! **Let op:** het juiste bestand bevindt zich in een .zip met de naam vaststelling-uitslag_GR2026_XX_gemeente_XX-jjjjmmdd-hhmmss.zip. Deze .zip bevat ook bestanden die de gemeente vanwege privacy redenen NIET aan de Kiesraad verstrekt.

Pak daarom de .zip die begint met vaststelling-uitslag **wél** uit, hierin bevinden zich een aantal bestanden (bijvoorbeeld Model P22, benoemingsbrieven en dergelijke), maar ook het zip-bestand met de volgende naam: **Resultaat_GR2026_XX.zip**. Deze .zip moet worden geüpload en bevat de EML 520 (uitslag).

11

Publiceren website P 22-2 en CSV-bestand

Als centraal stembureau moet je het proces-verbaal P 22-2 en het CSV-bestand met het tellingsoverzicht publiceren op de website van de gemeente.

- Kies "Exporteren resultaat" onder "Resultaten" om het CSV-bestand aan te maken.
- Kies daarna voor "OSV 4-3 Tellingsoverzicht (CSV)".
- Kies direct voor 'Opslaan als...' en klik op opslaan.

Open het bestand dus niet eerst in Excel of LibreOffice. En sla het niet op vanuit die programma's. Deze programma's kunnen bij het openen van CSV-bestanden namelijk wijzigingen aanbrengen. Het bestand krijgt daardoor een andere bestandsindeling.

12

Archiveren en vernietigen

Na het definitief maken van de tellingen en het aanmaken van de documenten, moeten er nog een paar dingen gebeuren. Archiveer alle bestanden op een veilige plaats binnen het netwerk van de gemeente. Daarbij horen in ieder geval:

- Documenten en bestanden die zijn aangemaakt met OSV2020-U.

- Map met de logbestanden. Deze staat onder "C:\ProgramData\OSV2020-U\GR-CSB-20260318\logs". Tenzij de locatie tijdens de installatie is veranderd.

Je moet de OSV2020-U-bestanden tot 3 maanden na de benoeming van de (nieuwe) leden van het vertegenwoordigend orgaan bewaren. Het gaat hier bijvoorbeeld om de benoeming van gemeenteraad-leden na de gemeenteraadverkiezing. Na deze 3 maanden mag je de bestanden vernietigen.

! **Let op:** Mocht je gebruik hebben gemaakt van een MySQL database, weet dan dat het OSV2020-U-deïnstallatiescript niet de MySQL database verwijdert. De database dien je zelf handmatig te archiveren en na 3 maanden te vernietigen. Zie de OSV2020-U met MySQL instructie voor meer informatie.

Meer informatie

Meer informatie over het organiseren van verkiezingen vind je op www.kiesraad.nl.

Voor vragen kun je contact opnemen met de Kiesraad via:

- E-mail: informatiepunt@kiesraad.nl
- Telefoonnummer: 070 426 73 29